

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Pocaznoi Rodica în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2022, în cauza penală privind-l pe

DRAGUȚAN Vadim XXXXX, născut la
XXXXX, domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.07.2020 – 19.03.2021;

Instanța de apel: 06.05.2021 – 08.02.2022;

Instanța de recurs: 19.05.2022 – 22.06.2022.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 19 martie 2021, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală* Draguțan Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 638 (șase sute treizeci și opt) unități convenționale, echivalentul a 31.900 (treizeci și una mii nouă sute) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de administrarea și gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 3 (trei) ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată SRL „Diolsem” și s-a încasat de la inculpat în beneficiul părții vătămate SRL „Diolsem” prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 1040 (una mie patruzeci) lei. În rest, acțiunea civilă s-a respins, ca neîntemeiată.

A fost hotărâtă soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Draguțan Vadim, în perioada nestabilită de organul de urmărire, până la data de 20.01.2020, activând în baza contractului individual de muncă nr. 26/17 din 02.10.2017, în calitate de magazinier la depozitul amplasat pe XXXXX, ce aparținea SRL „Diolsem”, cu sediul în XXXXX, fiind persoană cu răspundere materială deplină în baza contractului nr. 26a din 02.10.2017, din interes material, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor ce i-au fost încredințate în administrarea sa, folosind situația de serviciu, prin delapidare, a însușit de la compania dată bunuri materiale și anume, 20 perechi de

mănuși la preț de 13 lei fiecare, în sumă totală de 260 lei, un cuțit de tăiat vie la preț de 50 lei, 50 pachetele de îngrășămintă „Cristalon” la preț de 5 lei în sumă totală de 250 lei, secător de tăiat via la preț de 200 lei, 2 sticle de ierbicid „Glifostar” la preț 140 lei, în sumă totală de 280 lei, 2 foarfece de curățat via la preț de 185 lei, în sumă totală de 370 lei, 1 foarfece de vie la preț de 200 lei, 3 foarfece de vie la preț de 160 lei fiecare, în sumă totală de 640 lei, 2 foarfece de vie la preț de 160 lei în sumă totală de 320 lei, 6 foarfece pentru struguri „Pruning Shears”, la preț de 35 lei, în sumă totală de 210 lei, 5 cuțite pentru altoit „Grafting Knife”, la preț de 35 lei, în sumă totală de 175 lei, 1 ferestrău pentru crengi „Prune Saw” la preț de 47 lei, 2 bobine cu ață, la preț de 36 lei, în sumă totală de 72 lei, 1 lopată de grădină (dimensiuni mici) la preț de 56 lei, 1 greblă de grădină (de dimensiuni mici), la preț de 56 lei, 1 lopată-hârleț la preț de 88 lei, 3 accesorii pentru irigare, la preț de 105 lei fiecare în sumă totală de 315 lei, accesorii pentru irigare „Garden Sprinklers” (în set 4 buc) la preț de 105 lei, 2 aparate de legat via la preț de 105 lei, în sumă totală de 210 lei, o sticlă cu soluție erbicidă „Glifostar” 100 ml, la preț de 32 lei, o soluție insecticidă „K1” la preț de 85 lei, 3 pachetele de îngrășămintă „Yara Cristalon”, la preț de 5 lei, în sumă totală de 15 lei, 5 pachetele cu biopreparat „Kalius”, la preț de 10 lei fiecare, în sumă totală de 50 lei, 2 pachetele de emulsie „Acaricid” la preț de 22 lei fiecare, în sumă totală de 44 lei, 3 pachetele de fertilizant „Quantum”, la preț de 4 lei fiecare, în sumă totală de 12 lei, 51 perechi de mănuși (12 perechi de mănuși de culoare portocalie, 12 perechi de mănuși de culoare neagră, 12 perechi de mănuși de culoare verde combinat cu cauciuc de culoare neagră, 12 perechi de mănuși „Working Gloves”, 3 perechi de mănuși de cauciuc de culoare albastră) la preț de 13 lei fiecare, în sumă totală de 663 lei, un furtun cu accesorii de culoare verde la preț de 145 lei, în valoare totală de 4950 lei, prin ce i-a cauzat SRL „Diolsem” o daună materială în proporții considerabile.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Draguțan Vadim a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2), lit. d) Cod penal, individualizată prin *delapidarea averii străine, adică, însușirea ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu, care a produs daune considerabile, cu folosirea situației de serviciu.*

3. Nefiind de acord cu sentința, *reprezentantului părții vătămate SRL „Diolsem”, Cujbă Diana, a depus apel în termen solicitând repunerea în termen de declarare a apelului, casarea sentinței în partea examinării pretenției privind încasarea cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea de la Draguțan Vadim în beneficiul SRL „Diolsem” a sumei de 12.000 mii lei cu titlu de cheltuieli de judecată.*

În motivarea cererii de apel a invocat că, cu sentința motivată a făcut cunoștință la data de 27 aprilie 2021, fapt confirmat prin înscrierea efectuată în dosar.

Astfel, susține că pe acest dosar penal SRL „Diolsem” a avut calitatea de parte vătămată, fiind înaintată acțiunea civilă împotriva inculpatului Draguțan Vadim. Au încheiat contract de reprezentare în instanța de judecată cu avocatul Nicolae Costin. Pe parcursul examinării cauzei acesta a fost prezent la examinarea cauzei. Motivul de fapt

despre care nu a cunoscut de sentința adoptată la 19 martie 2021 este că avocatul Nicolae Costin din a doua parte a lunii martie 2021 a fost internat în spital în stare gravă, ca la data de 23 martie 2021 cu părere de rău a decedat. Respectiv, fiind reprezentanți de dumnealui în acest proces, nu au cunoscut despre sentința adoptată, instanța nu i-a expediat sentința pentru cunoștință, doar ca urmare a cererii depuse de către SRL „Diolsem” prin poșta electronică a instanței la data de 09.04.21 au fost telefonați din cancelaria Judecătorei Buiucani, și li s-a comunicat că dosarul este în arhivă, fiind invitați pentru ridicarea acesteia abia la data de 27.04.21.

Prin urmare, partea vătămată SRL „Diolsem” nu era de acord cu sentința și o considera neîntemeiată în partea încasării cheltuielilor de judecată, deoarece instanța de judecată la adoptarea sentinței nu s-a expus asupra cheltuielilor de judecată pe care le-a suportat partea vătămată la depunerea acțiunii civile, cheltuieli încasate de avocat în mărime de 12.000 lei, confirmate prin chitanță și contract, pe care le-a anexat.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2022, apelul reprezentantului părții vătămate SRL „Diolsem”, Cujbă Diana, a fost admis, cu casarea sentinței în partea laturii civile și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a încasat de la Draguțan Vadim în beneficiul părților vătămate SRL „Diolsem” cheltuielile judiciare în mărime de 12.000 (doisprezece mii) lei, cheltuiți pentru asistența juridică.

În rest, sentința s-a menținut.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, apelul declarat de SRL „Diolsem”, ca fiind depus în termen, luând în considerație că sentința a fost pronunțată public la data de 19.03.2021, în lipsa avocatului Nicolae Costin, care în a doua jumătate a lunii martie a fost internat în spital, iar la data de 23.03.2021 a decedat și care reprezenta interesele apelantului în instanța de fond (f.d. 76, vol. II), iar reprezentantului SRL „Diolsem”, Cujba Diana i-a fost înmănată sentința la data de 27.04.2021, potrivit recipisei de pe coperta dosarului, cererea de apel a fost depusă la data de 04.05.2021 (f.d. 106, vol. II), ceea ce se confirma prin ștampila instanței de judecată. Astfel, dat fiind că, la dosar s-a regăsit informația că reprezentantului SRL „Diolsem”, Cujba Diana a primit copia sentinței abia la 27.04.2021, apelul SRL „Diolsem” s-a considerat depus în termen.

Instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce a condiționat concluzia că, instanța de apel nu era în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Sentința a fost contestată de către reprezentantul părții vătămate în partea cheltuielilor judiciare, iar ce tine de încadrarea juridică, pedeapsă și vinovăție, sentința nu a fost atacată.

Prin acțiunea civilă reprezentantul părții vătămate SRL „Diolsem” a solicitat încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune în valoare de 63.312,73 lei,

pretenție admisă de instanța de fond, iar prin cererea de apel a mai solicitat și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 12.000 lei.

În conformitate cu art. 94, 96 Cod de procedură civilă și prin prisma normelor de drept procesual civil național, cât și pornind de la practica Curții Europene a Drepturilor Omului, o despăgubire a cheltuielilor de judecată pentru asistenta juridică poate fi acordată doar în cazul când partea a fost reprezentată în judecată de un avocat și vor fi întrunite cumulativ următoarele condiții: cheltuielile pentru asistenta juridică au fost efectuate în mod necesar și real, iar cuantumul acestor cheltuieli trebuie să fie rezonabil ca mărime.

Respectiv, ținând cont de complexitatea cauzei, de numărul de acte procesuale întocmite de avocatul reclamantului, de numărul de ședințe la care avocatul reclamantului a participat, de complexitatea problemei juridice ridicate în speță și a timpului aferent acestora, instanța de judecată a considerat drept reale, necesare și rezonabile la caz cheltuielile de asistență juridică în mărime de 12.000 (doisprezece mii) lei, or, acestea au fost suportate de partea vătămată SRL „Diolsem” și au fost probate prin bonul de plată seria GL nr. 007401, din 06.10.2020 (f.d. 131), bani achitați avocatului Costin Nicolai pentru apărarea intereselor părții vătămate în cadrul instanței de judecată.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocata Pocaznoi Rodica în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 7) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și menținerea sentinței.

În motivare recurenta a indicat că, instanța de apel a admis un apel tardiv și nu a motivat soluția precum și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, nu a verificat toate circumstanțele, nu a înlăturat toate divergențele.

Prin admiterea unui apel tardiv și poziționarea uneia dintre părțile procesului penal pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, s-a încălcat vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

Reieșind din conținutul cererii de apel, reprezentantul părții vătămate SRL „Diolsem” indică că nu a cunoscut despre sentința adoptată, doar ca urmare a cererii depuse prin poșta electronică a instanței, la data de 09.04.2021 au fost telefonați din cancelaria Judecătorei Buiucani și li s-a comunicat că dosarul este în arhiva, fiind invitați pentru ridicare abia la data de 27.04.2021, iar aceasta confirmă că SRL „Diolsem” a cunoscut despre pronunțarea sentinței la o dată anterioară datei de 09.04.2021, ce denotă că ultimii au recepționat sentința numai că conștientizând omiterea termenului de atac s-au adresa instanței cu o astfel de cerere în vederea repunerii nejustificate în termenul de apel.

În contradictoriu cu cele indicate supra, din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată în cauza penală deliberarea și pronunțarea sentinței integrale s-a stabilit pentru data de 18.03.2021, iar în legătură cu faptul că ședința de judecată nu a

avut loc din motivul deplasării judecătorului la medic, ședința de judecată s-a amânat pentru data de 19.03.2021, ora 14:00 (vol. II, f.d 73-76).

La ședința de judecată din data de 19.03.2021, fiind citați legal, inclusiv reprezentantul părții vătămate, nu a fost prezent nici unul dintre participanți la proces, însă, după pronunțarea sentinței de condamnare, copia acesteia a fost expediată la adresele de email a tuturor participanților. De asemenea, la data de 25.03.2021 copia sentinței i-a fost expediată și părții vătămate la adresa indicată de ultima (voi. II, f.d.92). Prin urmare, toți participanții au primit copia sentinței cu conținutul căreia au făcut cunoștință.

Mai mult decât atât, sentința a fost publicată pe site-ul web al instanței de judecată la data de 23.03.2021, respectiv partea vătămată SRL „Diolsem” cunoscând despre pronunțarea sentinței s-a informat și pe această cale,

Instanța de apel neîntemeiat a încasat cheltuielile de asistență juridică în mărime de 12.000 lei ca fiind reale, necesare și rezonabile la caz, reieșind din complexitatea cauzei, de numărul de acte procesuale întocmite de avocatul reclamantului, de numărul de ședințe la care avocatul reclamantului a participat, de complexitatea problemei juridice ridicate în speță și a timpului aferent acestora instanța de judecată.

Potrivit acțiunii civile reclamantul SRL „Diolsem” a solicitat încasarea de la Draguțan Vadim doar a prejudiciului material în suma de 63.312,73 lei. Menționează că nici la faza de urmărire penală și nici pe parcursul examinării cauzei penale în instanța de fond atât avocatul Costin Nicolai cât și de reprezentantul părții vătămate nu au fost solicitate cheltuielile pentru asistență juridică. Astfel, instanța de apel nu era în drept să admită o astfel de cerință, deoarece nu a fost invocată în instanța de fond, precum și înscrisurile confirmative au fost anexate deja la cererea de apel.

Totodată, instanța de apel nu a dat o apreciere corectă la repartizarea cheltuielilor a cuantumului compensației acordate, reieșind din complexitatea cauzei, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, rezultatul obținut s.a.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Reprezentantul părții vătămate SRL „Diolsem” a înaintat referință la recursul ordinar depus de avocata Pocaznoi Rodica, solicitând respingerea recursului ca neîntemeiat.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Din conținutul recursului se constată că recurenta face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 7) Cod de procedură penală, menționând că prin decizia contestată s-a admis un apel tardiv, greșit au fost încasate cheltuielile de judecată și că instanța de apel nu a motivat soluția, nepătrunzând în esența cauzei.

Analizând textul recursului, se reține că, recurentul nu a concretizat care din temeiurile pct. 6) le pune la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a unui temei din cele 5 menționate de legislator este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea cauzei în ordine de recurs ordinar.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Prin urmare, alegațiile recurentei privind corectitudinea instanței de apel privind repunerea în termen a apelului părții vătămate SRL „Diolsem”, Colegiul penal le respinge ca neîntemeiate, or instanța de apel a motivat corect și detaliat acțiunile sale. Materialele dosarului indică concret că ședința de judecată preconizată pentru 18.03.2021 a fost amânată din motivul deplasării judecătorului la medic, pronunțarea sentinței integrale fiind la data 19.03.2021 în prezența doar a inculpatului (vol. II, f.d. 76). Mai mult, în cererea părții vătămate SRL „Diolsem” privind eliberarea sentinței, se stipulează clar că avocatul Costin Nicolae a decedat în luna martie 2021, ce a făcut imposibilă prezentarea lui la ședințele de judecată și informarea clientului de situația cauzei penale (vol. II, f.d. 103). Mai mult, instanța de fond a transmis prin posta electronică copia sentinței părților la dosar printre care este inclus și avocatul părții vătămate Costin Nicolae (vol. II, f.d. 91).

Prin urmare, circumstanțe ce ar afirma contrariu sau cele invocate de recurentă în recurs nu demonstrează o încălcare procesuală din partea instanței de apel, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurentă, ca consecință Colegiul penal respinge ca neîntemeiat temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală – că *instanța a admis o cale de atac neprevăzută de lege sau apelul a fost introdus tardiv.*

Privitor la dezacordul cu încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel just și întemeiat s-a pronunțat asupra admiterii apelului privind încasării cheltuielilor judiciare, luând în considerație probele prezentate de reprezentantul părții vătămate și menținând prejudiciul material. La caz, instanța de apel a dat o motivare corespunzătoare, argumentată în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil

legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârea contestată conține motivele pe care se întemeiază soluția, inclusiv cea de repunere în termen a apelului, că motivarea soluției nu contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus clar, și că recursul de pe rol este unul vădit neîntemeiat.

Având în vedere considerentele menționate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale pertinente și relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Pocaznoi Rodica în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 februarie 2022, în cauza penală privindu-l pe DRAGUȚAN Vadim XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 august 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN